

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-20
Besvaras senast
2021-05-26 kl. 12.00

Till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

2020/21:2925 Avskaffat fribelopp under andra halvåret 2021

Sjukvårdens personal har under snart ett och ett halvt års tid stått under hård press och belastning med anledning av smittspridningen och det ökade vårdbehovet till följd av covidpandemin. Nu stundar en sommar, och det ansträngda läget fortgår, vilket medför att den redan utarbetade sjukvårdspersonalen riskerar att inte få en sammanhållen välbehövlig ledighet och tid för återhämtning.

Regeringen måste i detta allvarliga läge ta sitt ansvar och vidta alla åtgärder som på något sätt kan bidra till att fler personer ska kunna hjälpa till och avlasta den hårt belastade vårdpersonalen. En fråga som i detta sammanhang har blivit viktig är det så kallade fribeloppet, det vill säga den maximala summa som studenter tillåts tjäna för att samtidigt få behålla studiebidrag och studielån.

Kristdemokraterna anser att det med anledning av det ansträngda läget inom vården och omsorgen är angeläget att de studenter som vill och kan ges möjlighet att arbeta – utan risk för negativa effekter på rätten till studiemedel. För den ordinarie personalen kan arbetsinsatserna från studenter ge en värdefull avlastning när det gäller vissa uppgifter under den stora omställningen som är nödvändig för att klara vården.

Det var därför välkommet att regeringen efter påtryckning från inte minst oss kristdemokrater slopade fribeloppet för 2020 och senare också under första halvåret 2021.

Tyvärr är läget ännu kritiskt – krisen pågår med full kraft och det är ännu för tidigt att säga när pandemin är över. Även om vaccinet ger hopp om att smittspridningen kommer att avta senare under året måste vi vara realistiska och inse att vaccinet inte som genom ett trollslag kommer att lösa krisen inom vården. Nej, vården kommer att stå under stor press under lång tid framöver. Vårdköerna var alldeles för långa före pandemin, och nu har det därtill byggts upp en stor vårdskuld då mycket av den icke-akuta vården har fått skjutas på framtiden. När pandemin så småningom lägger sig måste dessa patienter få vård omgående. Situationen inom vården kommer alltså att vara ansträngd under lång tid framöver.

Vi kristdemokrater anser därför att fribeloppet måste slopas även under andra halvåret 2021. Studenter måste kunna hjälpa till inom samhällsbärande

verksamhet såsom vård och omsorg utan att bli straffade genom minskat eller förlorat studiestöd. Vi kan inte riskera att en enda student känner sig tvingad att tacka nej till extra arbetspass när hela vården befinner sig mitt i en brinnande kris som vi aldrig tidigare har upplevt under modern tid.

Ett motargument som det ansvariga statsrådet ofta använder mot ett slopande av fribeloppet är att nivån på fribeloppet tillåter att en undersköterska kan jobba halvtid och fortfarande behålla studiestödet. Det är bra att fribeloppet har höjts så pass mycket. Men vi vet också att det kan uppstå problem när exempelvis hela lönen från sommarjobbet betalas ut efter halvårsskiftet, eftersom den högsta tillåtna inkomsten räknas terminsvis. Nu finns det en överhängande risk att detta kommer att drabba de studenter som har kapacitet och dels vill jobba intensivt för att avhjälpa krisen under sommarlovet och dels vill jobba när studierna tillåter under höstterminen.

Med anledning av det ovanstående önskar jag ställa följande fråga till statsrådet Matilda Ernkrans:

Är statsrådet och regeringen villiga att slopa fribeloppet även för andra halvåret av 2021 för att studenter ska kunna arbeta inom samhällsbärande verksamhet utan risk för försämrade studiestödsvillkor, vilket skulle förbättra förutsättningarna för att avlasta den ordinarie personalen och tillgodose deras behov av återhämtning?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders